

Bartha Dénes professzor, az MTA doktora

„A magyarországi erdők természetességének vizsgálata” értekezésével védte meg MTA doktori címét

A jelölt magányossága

Hárman egy ellen; a szigorú opponensek

Az utóbbi másfél évtizedben mindössze háromszor kaphattunk meghívást akadémiai doktori védésre: 2005-ben *Rédei Károly*: Az akác (*Robinia pseudoacacia* L.) termesztés-fejlesztésének biológiai alapjai, 2007-ben *Faragó Sándor*: A vonuló vízvad-populációk fenntartásának alapjai Magyarországon, és ugyanebben az évben *Bartha Dénes*: A magyarországi erdők természetességének vizsgálata c. értekezésének nyilvános vitájára. Ez utóbbi október 11-én került megtartásra a Magyar Tudományos Akadémián, ahol több mint 120 érdeklődő gyűlt össze. Az értekezés opponensei *Mátyás Csaba*, az MTA lev. tagja, *Rédei Károly* és *Simon Tibor*, az MTA doktorai voltak, a bírálóbizottság elnöki tisztét *Solymos Rezső*, az MTA rendes tagja töltötte be. A bizottságban az erdészeti tudományokon kívül a faipari, vadgazdálkodási, talajtani, ökológiai tudományok képviselői is jelen voltak.

Az értekezés témája nem ismeretlen az Erdészeti Lapok olvasói előtt, hiszen az első, ezzel a szakterülettel foglalko-

zó cikk 1994-ben jelent meg itt, ami élénk szakmai vitát is kiváltott. Legutóbb pedig a jelölt és munkatársai egy ötrészes cikksorozatban tájékoztattak az eddig elért eredményekről. De több MTA előadónál, OEE és egyéb rendezvény is foglalkozott a témával. S ha fölűtjük a külföldi, elsősorban közép-európai szaksajtót, akkor e téren tanulmányok sokasága fogad bennünket. Ugyanakkor az is érzékelhető a szakközönségben, s e védés némelyik opponenciájában, bizottsági kérdéseiben, hogy többen még idegenkedve fogadják a természetességen keresztüli erdőmegítélést, minősítést. Bár paradigma-váltásról beszélnek az erdészeti tudomány vezető képviselői, még sincs lényeges elmozdulás, legalábbis az erdőtermészetesség kapcsán ez nem érzékelhető. Pedig a társadalmi nyomás egyre fokozódik, az EU-s szabályozással újabb megkötések járnak, s a hazai jogalkotásban is egyre többször látnak napvilágot erdőtermészetesség köré

csoportosuló rendelkezések. Így említhető a Nemzeti Erdőprogram, amely az 5.5 célprogramban az erdők természetességének és biodiverzitásának fokozását célozza meg, vagy a Nemzeti Vidékfejlesztési Terve 2. tengely 2. szakaszának erdő-környezetvédelmi kifizetései, amelyek legfőbb rendező elve maga a természetesség. S nem hagyható ki az új Mezőgazdasági Területek Erdősítése (MGTE) szabályozás sem, ahol a természetes / természeteszerű erdőátültetések kaptak preferenciát. Az is kimondottan örömdetes, hogy egyre több erdőtulajdonos, erdőkezelő ismeri fel a természeti erőkre való támaszkodás szükségességét, a folyamatos erdőborításon alapuló kezelési módok lehetőségét, az erdőtermészetesség növelésének igényét.

A védés – az elhúzóda vita után – végül is sikerrel zárult. Reméljük, hogy a paradigma-váltásról is elmondhatjuk majd ezt!

Kép és szöveg: **Pápai Gábor**

